КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 17.9.2008
COM(2008) 563 окончателен

2008/0183 (CNS)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 1290/2005 относно финансирането на Общата селскостопанска политика и Регламент (ЕО) № 1234/2007 за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти ("Общ регламент за ООП") по отношение на разпределянето на храна на най-нуждаещите се лица в Общността

{SEC(2008) 2436}
{SEC(2008) 2437}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Регламент (ЕИО) № 3730/87 на Съвета за определяне на общи правила за снабдяването с храна от интервенционни складове на определени организации и за разпределянето ѝ сред най-нуждаещите се лица в Общността. В последствие този регламент бе отменен и включен в регламента за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти („Общ регламент за ООП“).

За повече от две десетилетия интервенционните складове, които Общността предостави, доказаха своята надеждност при снабдяване на най-нуждаещите се лица с с хранителни помощи. Нуждата от разпределяне на храната нарасна след няколко последователни разширявания, които доведоха до съществено нарастване на нуждаещото се население в Общността. През 2006 г. повече от 13 милиона души се възползваха от тази схема за помощ. Освен това увеличаването на цените на храните оказа отрицателно влияние върху осигуряването на прехрана за най-нуждаещите се лица и доведе до нарастване на разходите за предоставяне на хранителна помощ.

Целите на Общата селскостопанска политика (ОСП), посочени в член 33, параграф 1 от Договора включват стабилизиране на пазарите и гарантиране, че доставяните продукти достигат до потребителите на разумни цени. През годините плановете за разпределяне на храна, изпълнявани по схемата, спомогнаха за постигане и на двете цели и като намалиха несигурността на прехраната за най-нуждаещите се лица в Общността, се оказаха основно средство, което допринесе за осигуряване на широк избор от храни в рамките на Европейския съюз, като същевременно доведоха до намаляване на интервенционните складове.

През последните години ОСП бе значително изменена, като ударението бе изместено от първоначалната цел за увеличаване на производителността към укрепване на дългосрочната устойчивост на селското стопанство. В този контекст интервенцията като средство за регулиране бе изцяло премахната по отношение на някои продукти като зехтин, захар и царевица, а за останалите отново прие първоначалната си роля на защитна мярка. В резултат на това зависимостта на програмата на Общността от закупуване на пазара с цел предоставяне на храна се увеличи значително през годините.

В своята декларация от 4 април 2006 г. относно доставки за одобрени благотворителни организации по изпълнението на Европейската програма за хранителни помощи за най-нуждаещите се лица, Европейският парламент изрази загрижеността си относно бъдещето на Европейската програма за хранителни помощи за най-нуждаещите се лица и като призна необходимостта да се задоволят потребностите от храна, прикани Комисията и Съвета да направят необходимото за превръщането на Европейската програма за хранителни помощи в постоянна програма.

Неотдавна на 22 май 2008 г. Европейският парламент прие резолюция относно увеличаването на цените на хранителните продукти в ЕС и в развиващите се страни, в която той подчертава изконната същност на правото на храна и необходимостта от подобряване на достъпа на всички хора и по всяко време до достатъчно храна за поддържане на активен и здравословен живот.

Комисията вече призна значимостта на тази схема в своето съобщение за „Справяне с предизвикателството, свързано с увеличаването на цените на хранителните продукти – насока за действие от страна на ЕС“ от 20 май 2008 г. По време на речта си пред Парламента на 18 юни 2008 г. председателят на Европейската комисия посочи, че Комисията предвижда увеличаване на бюджета на тази инициатива с две трети.

- Консултиране със заинтересованите страни и оценка на въздействието

Общественото допитване по интернет относно програмата на Общността за разпределянето на храна привлече многобройни участници, като в техните отговори преобладаваше мнението в подкрепа на нейното продължаване. На две работни срещи, проведени на 11 април и на 15 юли 2008 г. бяха събрани предложения от страна на благотворителни организации, които участват в разпределянето в държавите-членки, а в рамките на Управителния комитет за общата организация на селскостопанските пазари националните органи представиха своите мнения относно изпълнението на програмата.

В съответствие с ангажимента за по-добро регулиране Комисията оцени въздействието на четири възможни варианта: „запазване на сегашното положение“, при което интервенционните складове ще продължат да бъдат единствения постоянен източник на храни; „интервенционни складове, допълнени със закупуване на храни на пазара“, което поставя програмата на основа на ползване на интервенционни складове, когато са налице интервенционни запаси, допълнено със закупуване на пазара; „единствено закупуване на пазара“, при което използването на интервенционните складове не е възможно вече; и „приключване на разпределянето на храна“, при което програмата за разпределяне на храна постепенно ще приключи или ще бъде преустановена. Оценката на въздействието констатира, че при втория и третия вариант поставените цели са постигнати най-добре.

2. ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В този контекст Комисията предлага преразглеждане на програмата за разпределяне на храна, въз основа на следните елементи:

– **Два източника на доставяне.** Източниците на храна могат на бъдат интервенционните складове или пазара. Пазарът няма да се ограничава вече само до ситуации, при които временно липсват интервенционни складове. Все пак при наличие използването на подходящи интервенционни складове ще бъде приоритетно.

– **Разпределяне на по-голямо разнообразие от храни.** За да се подобри хранителния баланс на храните, предоставени по програмата, разпределяните продукти няма да се ограничават вече само до тези, за които се прилага интервенцията. Храните ще бъдат избирани от органите на държавите-членки въз основа на хранителни критерии и разпределяна съвместно с партньорите от гражданското общество.

– **Дългосрочна перспектива.** Дейностите по разпределяне на храна изискват дългосрочно планиране и внимателна подготовка от страна на националните органи и съответните партньори от гражданското общество. С цел да се подсили ефикасността му планът на Общността за разпределяне на храна ще бъде с тригодишен продължителност. Размерът на помощта за втората и

третата година ще бъдат само показателни и ще бъдат потвърдени в последствие от бюджетния орган.

– **По-ясни приоритети.** Държавите-членки ще основат исканията си за помощи на база на националните програми за разпределяне на храна, като определят своите цели и приоритети относно разпределянето на храна за най-нуждаещите се лица.

– **Съфинансиране.** Въвеждането на съфинансиране ще подчертае кохезионното измерение на схемата, ще осигури правилно планиране и ще подсили полезните взаимодействия. За постигане на плавно въвеждане и постоянен голям размер на предоставеното финансиране от Общността, процентите на съфинансиране на Общността ще бъдат 75 % и 85 % в държавите-членки от Кохезионния фонд за плана в 2010—2012 г. Впоследствие в плана за 2013—2015 г. процентите на съфинансиране от страна на Общността ще бъдат съответно 50 % и 75 %.

– **Засилване на мониторинга и докладването.** Ще бъдат засилени задълженията за докладване на различни нива, като те ще включват доклад от Комисията до Европейския парламент и Съвета най-късно до 31 декември 2012 г.

3. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложените правила са предназначени за изпълнение на новите разпоредби за схемата за разпределяне на храна за най-нуждаещите се лица в Общността. Новата схема ще бъде съфинансирана от Общността; затова е необходимо член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 да бъде изменен. Сами по себе си тези правила няма да окажат въздействие върху бюджета. Въздействието върху бюджета ще започне с програмата за разпределяне на храна за 2010 г. и ще бъде определено, в процеса на изготвяне на тази програма.

2008/0183 (CNS)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 1290/2005 относно финансирането на Общата селскостопанска политика и Регламент (ЕО) № 1234/2007 за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти ("Общ регламент за ООП") по отношение на разпределянето на храна на най-нуждаещите се лица в Общността

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 37 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент[1],

като има предвид че:

(1) Регламент (ЕИО) № 3730/87 на Съвета от 10 декември 1987 г. относно определяне на общи правила за снабдяването с храна от интервенционни складове на определени организации и за разпределянето ѝ сред най-нуждаещите се лица в Общността[2], впоследствие отменен и включен в Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета[3], осигури надежден източник за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Общността в продължение на две десетилетия.

(2) Целите на Общата селскостопанска политика (ОСП), посочени в член 33, параграф 1 от Договора включват стабилизиране на пазарите и гарантиране, че доставяните продукти достигат до потребителите на разумни цени. През годините плановете за разпределяне на храни, изпълнявани по схемата спомогнаха за постигане и на двете цели и като намалиха несигурността на прехраната за най-нуждаещите се лица в Общността утвърдиха като основно средство, което допринесе за осигуряване на широка наличност от храни в рамките на Европейския съюз, като същевременно доведоха до намаляване на интервенционните складове.

(3) Европейският парламент в своята декларация от 4 април 2006 г. относно доставките за одобрени благотворителни организации, работещи по

---

1 XX

2 ОВ L 352, 15.12.1987 г., стр. 1.

3 ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1.

изпълнението на Европейската програма за хранителни помощи за най-нуждаещите се лица[4], отбеляза, че Европейската програма за хранителни помощи за най-нуждаещите се лица е доказала своята стойност и е била от жизненоважно значение за милиони европейци. Освен това той изрази своята загриженост относно бъдещето на европейската програма за хранителни помощи за най-нуждаещите се лица и като призна необходимостта да се задоволят техните потребности от храна, прикани Комисията и Съвета *inter alia* да направят необходимото за превръщането на Европейската програма за хранителни помощи в постоянна програма.

(4) Последователните разширявания на Общността увеличиха потенциалния брой на бенефициерите от схемите за хранителни помощи в Общността. Същевременно увеличаването на цените на храните оказа отрицателно влияние върху осигуряването на прехраната на най-нуждаещите се лица и доведе до нарастване на разходите за предоставяне на хранителни помощи. В резултат на това значимостта на схемата, която бе въведена първоначално с Регламент (ЕИО) № 3730/87, нарасна през годините. Затова от първостепенно значение е схемата да продължи да действа на равнище на Общността и да бъде адаптирана в по-голяма степен към развитието на пазара.

(5) Настоящата схема за разпределяне на храна разчита на разпределянето на продукти от интервенционните складове на Общността, които временно биват допълвани посредством закупуване на храни на пазара. Обаче последователните реформи на ОСП и благоприятното развитие на производствените цени доведоха до постепенно намаляване на интервенционните складове, както и на разнообразието от налични продукти. В следствие на това закупуването на пазара следва да се превърне също в постоянен източник на доставки за схемата и да допълни интервенционните складове, когато не са налични подходящи такива.

(6) Схемата на Общността не може да бъде единствения отговор на растящите нужди от хранителни помощи в Общността. Националните политики, изпълнявани от публичните администрации и участието на гражданското общество са еднакво необходими за осигуряване на прехраната за най-нуждаещите се лица. Схемата на Общността със силен сплотяващ ефект може все пак да послужи като образец за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица, да спомогне за създаване на полезни взаимодействия и да поощри публичните и частни инициативи, насочени към укрепване на осигуряването на прехраната за нуждаещите се лица. В допълнение предвид разпръснатото географско разположение на намалелите интервенционни складове в държавите-членки, схемата би спомогнала за тяхното най-правилно използване. Затова схемата на Общността не следва да нарушава подобни национални политики.

(7) С цел да се възползва изцяло от кохезионното измерение на схемата на Общността и да се подсилят полезните взаимодействия, създадени по този начин, както и с цел да се осигури правилно планиране, следва да се създаде разпоредба за това държавите-членки да съфинансират програмата за разпределяне на храна. Следва да бъде предвиден максимален размер на

---

[4] ОВ С 293 Е, 2.12.2006 г., стр.170.

съфинансиране от страна на Общността и финансовият принос на Общността следва да бъде добавен към списъка с допустими мерки за финансиране от страна Европейския фонд за гарантиране на земеделието, посочен в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета[5]. По-висок размер на съфинансиране следва да се прилага през първите години на прилагане на преразгледаната схема с цел да се гарантира постоянно значително използване на предоставените средства и постепенното задействане на съфинансирането с цел плавно промяна избягване на риск от прекъсване на схемата, дължащо се на възможна липса на средства.

(8) Размерът на приноса от страна на ЕФГЗ следва да бъде определен, като се вземе предвид ситуацията в държавите-членки, които са допустими за финансиране по Кохезионния фонд, според посоченото в приложение I към Решение 2006/596/ЕО на Комисията[6] или в последващи релевантни решения с цел да се подсили икономическото и социално сближаване в Общността.

(9) Опитът показа, че са желателни някои подобрения в управлението на тази схема, по-специално предоставяне посредством многогодишни програми на държавите-членки и на определени организации на по-дългосрочна перспектива. Затова Комисията следва да изготви тригодишни планове за изпълнение на схемата, които се основават на исканията на държавите-членки, които изпращат до Комисията, както и на друга информация, която тя счита за уместна. Държавите-членки следва да основат своите искания по отношение на хранителните продукти за разпределяне в рамките на тригодишния план за национални програми за разпределяне на храна, като посочат своите цели и приоритети за разпределяне на храна за най-нуждаещите се лица. Комисията следва да определи обективна методология за разпределяне на наличните средства.

(10) Затова Регламенти (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 1234/2007 следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 се добавя следната буква ж):

„ж) финансовият принос на Общността за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Общността, предвиден в член 27 от Регламент (ЕО) № 1234/2007.“

Член 2

Регламент (ЕО) № 1234/2007 се изменя, както следва:

(1) Член 27 се заменя със следния текст:

---

[5] ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 1.
[6] ОВ L 243, 6.9.2006 г., стр. 47.

„Член 27
Разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Общността

1. Предоставят се продукти от интервенционните складове или закупени на пазара хранителни продукти, за да може храната да бъде разпределена на най-нуждаещите се лица в Общността посредством организации, определени от държавите-членки.

   Хранителни продукти се закупуват на пазара само когато не са налице интервенционни складове, подходящи за схемата за разпределяне на храна.

2. Държавите-членки, които желаят да участват в схемата уведомяват Комисията за национални програми за разпределяне на храна, които съдържат искания за количествата от хранителни продукти за разпределяне в рамките на тригодишен период и друга подходяща информация.

3. Схемата, посочена в параграф 1 се основава на тригодишни планове, изготвени от Комисията въз основа на искания, подадени от държавите-членки в съответствие с параграф 2 и друга информация, която Комисията счита за подходяща.

   В тригодишния план се посочва годишното финансово разпределяне от страна на Общността по държави-членки и минималния годишен финансов принос на държавите-членки, определен от Комисията в съответствие с методология, посочена в правилата за изпълнение, приети в съответствие с член 43, буква ж). Разпределянето за втората и третата година от програмата са показателни. Държавите-членки, които участват в схемата потвърждават всяка година исканията, посочени в параграф 2. Всяка следваща година Комисията решава въз основа на тези потвърждения относно окончателното разпределяне в рамките на заделените бюджетни кредити.

   Тригодишният план може да бъде изменян в светлината на съответна промяна, която се отразява на изпълнението на програмите за разпределяне на храна.

4. Организациите, посочени от държавите-членки в съответствие с параграф 1, не могат да бъдат търговски дружества.

   Посочените в параграф 1 хранителни продукти се предоставят безплатно на определените организации.

   Разпределянето на храна на най-нуждаещите се лица е:

   а) безплатно или

   б) на цена, която в никакъв случай не е по-висока от цената, покриваща разходите, поети от определените организации при

извършване на разпределянето, освен разходите, които могат да бъдат покрити в съответствие с параграф 6, алинея втора, буква б).

5. Държавите-членки, които участват в схемата:

а) изпращат до Комисията годишен доклад за изпълнението на схемата;

б) редовно и своевременно информират Комисията относно промени, които оказват въздействие върху изпълнението на програмите за разпределяне на храна.

6. Допустимите разходи по схемата са:

а) разходите за продуктите, отпуснати от интервенционните складове, които се отчитат на интервенционна цена, адаптирани с коефициенти, когато е необходимо, за да се вземат предвид разликите в качеството;

б) разходите за хранителните продукти, закупени на пазара.

Следните разходи могат да бъдат считани за допустими в съответствие с член 43, буква ж):

а) разходите за транспорт на хранителни продукти, посочени в параграф 1 до посочените организации;

б) разходи за транспорт за хранителни продукти и административни разходи за посочените организации, пряко свързани с изпълнението на схемата.

7. Общността съфинансира допустимите разходи по схемата.

Размерът на съфинансиране от страна на Общността не надвишава:

а) за тригодишния план, който започва на 1 януари 2010 г. 75 % от допустимите разходи или 85 % от допустимите разходи в държавите-членки, допустими за финансиране по Кохезионния фонд за периода 2007—2013 г. според посоченото в приложение I към Решение 2006/596/ЕО на Комисията*;

б) за следващите тригодишни планове 50 % от допустимите разходи или 75 % от допустимите разходи в държавите-членки, допустими за финансиране по Кохезионния фонд за определена година според посоченото в приложение I към Решение 2006/596/ЕО на Комисията и в следващи решения.

8. Схемата на Общността не засяга национални схеми, които спазват законодателството на Общността, при които се разпределя храна за най-нуждаещите се лица.“

* ОВ L 243, 6.9.2006 г., стр. 47.“

(2) В член 43 букви ж) и з) се заменят със следния текст:

„ж) схемата за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Общността, предвидена в член 27, включително правила за финансово и бюджетно управление, прехвърляния на интервенционни продукти между държавите-членки и допустими разходи, и относно коефициентите, посочени в параграф 6, алинея първа, буква а) от настоящия член;

з) изготвянето и изменението на тригодишните планове, предвидени в член 27, параграф 3, включително решения на Комисията относно окончателни финансови разпределения;“

(3) В член 184 се добавя следната точка 9:

"(9) Най-късно до 31 декември 2012 г. до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на схемата за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Общността, предвиден в член 27 заедно с пдоходящи предложения от всякакъв вид.“

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага във връзка с тригодишните планове, които започват на или след 1 януари 2010 г.

За изпълнението на плана за разпределяне за 2009 г. се прилагат изменените по силата на членове 1 и 2 разпоредби от версията преди влизането в сила на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета

Председател

ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1.	БЮДЖЕТНА ПОЗИЦИЯ: 05 02 04 01			БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ 2008 г.: 307 млн. EUR
2.	НАИМЕНОВАНИЕ: Регламент на Съвета за изменение на Регламенти (ЕО) № 1290/2005 относно финансирането на общата селскостопанска политика и Регламент (ЕО) № 1234/2007 за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (“Общ регламент за ООП")			
3.	ПРАВНО ОСНОВАНИЕ: Член 37 от Договора за създаване на Европейската общност			
4.	ЦЕЛИ: Изпълнение на нови разпоредби за схема за разпределяне на храна за най-нуждаещите се лица			
5.	ФИНАНСОВИ ПОСЛЕДИЦИ	12-МЕСЕЧЕН ПЕРИОД (в млн. EUR)	ТЕКУЩА ФИНАНСОВА ГОДИНА 2008 г. (в млн. EUR)	СЛЕДВАЩА ФИНАНСОВА ГОДИНА 2009 г. (в млн. EUR)
5.0	РАЗХОДИ - ЗА СМЕТКА НА БЮДЖЕТА НА ЕО (ВЪЗСТАНОВЯВАНИЯ/ИНТЕРВЕНЦИИ) - НАЦИОНАЛНИ ОРГАНИ - ДРУГИ	-	-	-
5.1	ПРИХОДИ - СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ НА ЕО (ТАКСИ/МИТА) - НАЦИОНАЛНИ	-	-	-

		2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
5.0.1	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	а)	-	-	-
5.1.1	ОЧАКВАНИ ПРИХОДИ	-	-	-	-

5.2	МЕТОД НА ИЗЧИСЛЕНИЕ: -	
6.0	МОЖЕ ЛИ ПРОЕКТЪТ ДА БЪДЕ ФИНАНСИРАН ОТ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ, ВПИСАНИ В СЪОТВЕТНАТА ГЛАВА НА ТЕКУЩИЯ БЮДЖЕТ?	~~ДА НЕ~~
6.1	МОЖЕ ЛИ ПРОЕКТЪТ ДА БЪДЕ ФИНАНСИРАН ЧРЕЗ ПРЕХВЪРЛЯНЕ МЕЖДУ ГЛАВИ ОТ ТЕКУЩИЯ БЮДЖЕТ?	~~ДА НЕ~~
6.2	ЩЕ БЪДЕ ЛИ НЕОБХОДИМ ДОПЪЛНИТЕЛЕН БЮДЖЕТ?	~~ДА НЕ~~
6.3	ЩЕ БЪДЕ ЛИ НЕОБХОДИМО ВПИСВАНЕТО НА БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ В БЪДЕЩИ БЮДЖЕТИ?	~~ДА НЕ~~

БЕЛЕЖКИ:

а) Предложените правила са предназначени за изпълнение на новите разпоредби за схемата за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Общността. Новата схема ще бъде съфинансирана от Общността, като затова ще се прилага член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1290/2005. Сами по себе си тези правила няма да окажат въздействие върху бюджета. Въздействието на бюджета се наблюдава за първи път с програмата за разпределяне на храна за 2010 г. и ще бъде определено в процеса на изготвяне на тази програма.